

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

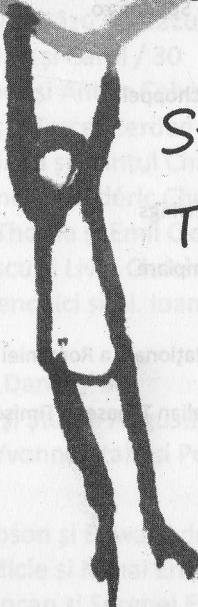
selecție editorială
reprezentativă

Repertoarul amorului

69

de povești de dragoste
din istoria lumii

Stelian
Tănase

Hyperliteratura

DISCLAIMER: Pentru o viață sănătoasă, consumați minimum două cărți pe lună.

Detalii online despre carte:

www.Hyperliteratura.ro/produs/Repertoarul-amorului

Publicarea cărții „Repertoarul amorului” a fost realizată prin suportul publicului, o parte din fondurile necesare tipăririi fiind strânse printr-o campanie de crowdfunding inițiată de Hyperliteratura pe platforma Sprijina.ro.

Redactare: Andrei Ruse

Corectură: Carla Francesca Schoppel

Tehnoredactare: Dan Iancu

Copertă: Andrei Ruse

Fotografie copertă © Nick Fewings

Tiraj 1 (mai 2019): 1000 exemplare

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TĂNASE, STELIAN

Repertoarul amorului / Stelian Tănase. – Timișoara :

Hyperliteratura, 2019

ISBN 978-606-94821-2-4

821.135.1

Cuprins

A	Elsa Triolet și Louis Aragon / 9
B	Luxița Florescu și Nicolae Bălcescu / 13
	Bonnie Parker & Clyde Barrow / 17
	Liz Taylor și Richard Burton / 21
C	Henriette și Joseph Caillaux / 24
	Nadia Gray și Bâzu Cantacuzino / 26
	Zizi Lambrino și Carol / 30
	Olga Knipper și Anton Cehov / 33
	Edith Piaf și Marcel Cerdan / 37
	Printesa Diana și Printul Charles / 40
	George Sand și Frédéric Chopin / 44
	Friedgard Thoma și Emil Cioran / 47
	Tita Cristescu și Liviu Ciulei / 51
	Maria Obrenovici și Al. Ioan Cuza / 55
D	Beatrice și Dante / 58
	Irinel Liciu și Ștefan Augustin Doinaș / 62
	Henriette Yvonne Stahl și Petru Dumitriu / 65
E	Wallis Simpson și Edward de Windsor / 69
	Veronica Micle și Mihai Eminescu / 72
	Isadora Duncan și Serghei Esenin / 76
F	Zelda și Scott Fitzgerald / 79

G

Marlene Dietrich și Jean Gabin / 82

Jean Seberg și Romain Gary / 85

Lida Baarova și Joseph Goebbels / 89

Nelly și Traian Grozăvescu / 92

Coco Chanel și Hans Günther von Dinckage / 95

H

Lillian Hellman și Dashiell Hammett / 97

Marion Davis și Randolph Hearst / 99

Hannah Arendt și Martin Heidegger / 102

Martha Gellhorn și Ernest Hemingway / 105

Eva Braun și Adolf Hitler / 108

Valerie Treirweiler și François Hollande / 111

I

Maruca Cantacuzino, Cella Delavrancea / 115

și Nae Ionescu / 115

Natalia Negru, Șt.O. Iosif și Dimitrie Anghel / 126

K

Milena Jesenská, Dora Diamant și Franz Kafka / 129

Gloria Swanson și Joe Kennedy / 133

Marilyn Monroe și John F. Kennedy / 135

L

Inessa Armand și Vladimir Ilici Lenin / 137

Lola Montez și Ludovic al Bavariei / 141

M

Alma și Gustav Mahler / 144

Lili Brik și Vladimir Maiakovski / 147

Nadejda și Osip Mandelstam / 150

Barbu Știrbey, Joe Boyle și regina Maria / 154

Sylvia Angeloff și Ramon Mercader / 159

Ana de Bourbon-Parma și regale Mihai / 164

Marilyn Monroe și Arthur Miller / 170

Anne Pingeot și François Mitterrand / 174

Jeanne Hébuterne și Amedeo Modigliani / 177

Elena Suțu și Paul Morand / 180

Clara Petacci și Benito Mussolini / 185

N

Maria Walewska și Napoleon Bonaparte / 187

Maria Tănase și Maurice Negre / 190

Lady Hamilton și amiralul Nelson / 194

O

Hortensia Racoviță și Alexandru Odobescu / 197

Maria Callas și Aristotel Onassis / 201

P

Olga Ivinskaya și Boris Pasternak / 203

Eva și Juan Perón / 207

Lica Gheorghiu și Ginel Plăcinteanu / 210

R

Rose de Waldeck și Johann von Ravenstein / 212

Frida Kahlo și Diego Rivera / 214

Camille Claudel și Auguste Rodin / 218

S

Lou Salomé, Rainer Maria Rilke,

Friedrich Nietzsche, Sigmund Freud / 221

Simone de Beauvoir și Jean-Paul Sartre / 224

Ava Gardner și Frank Sinatra / 226

Arletty și Hans Jürgen Soehring / 229

Nadejda Alilueva și Iosif Stalin / 232

T

Martha Bibescu și Colonelul Thomson / 236

V

Marina Vlady și Vladimir Vysotsky / 238

W

Rita Hayworth și Orson Welles / 240

După război, a existat la Paris cuplul Jean-Paul Sartre – Simone de Beauvoir. Cei doi și-au propus să țină prim-planul scenei literare pariziene. A existat însă încă un cuplu de neignorat – la fel de ahită după mondenități, glorie, dispute ideologice și bani – Louis Aragon și Elsa Triolet.

Elsa Triolet era sora muzei lui Vladimir Maiakovski, Lily Brik. Era rusoaică, născută într-o familie evreiască bogată. A avut o bună educație, făcea parte din lumea mare a Moscovei. A studiat arhitectura. În 1917 ajunge în Franța ca soție a ofițerului Triolet, de care divorțează zece ani mai târziu.

În 1928, apare la o petrecere în Montparnasse la un local la modă, La Coupole, unde se adunau de regulă suprarealiști sub comanda lui André Breton. Venise special să îl cunoască pe Aragon, scriitor de succes la aceea vreme. „Vederea” reușește, cei doi devin un cuplu.

Aragon era bastard, situație care l-a făcut să sufere toată viața. Tatăl lui natural, un politician influent, a preferat să nu îl recunoască. Aragon a aflat târziu că femeia care se dădea drept sora mai mare, apoi mătușă, era mama lui. A fost secretul său, care l-a făcut să sufere cât a trăit. I-a și dat o vulnerabilitate emoțională apăsată.

Părăsit de o iubită, o bogată americană pe seama căreia trăia, a încercat să se sinucidă. În tinerețe a avut episoade homosexuale, cum scrie Drieu de la Rochelle, prietenul cel mai apropiat (fascist, apoi colaboraționist în anii '40, se sinucide imediat după război). Aragon s-a lăsat mereu dominat, a căutat mereu protecție. Întâi la

suprarealiști, apoi la comuniști. Dar figura dominantă a vieții lui a fost Elsa Triolet.

În anii '20, Aragon a fost unul dintre personajele cheie ale avangardei. A scris poeme, romane, a făcut gazetărie. În 1927, ianuarie, Louis Aragon s-a înscris în PCF (Partidului Comunist Francez). A fost un fidel al Moscovei, adeziunea sa a fost una zgomotoasă, ferventă. În 1931 a publicat „Trăiască GPU”, un elogiu adus aparatului represiv sovietic. A vizitat URSS însotit de Elsa Triolet de mai multe ori, de unde a revenit de fiecare dată plin de entuziasm. L-a susținut pe Stalin și dictatura lui săngeroasă – Marea Teroare, procesele din anii '36-'38, Pactul Ribbentrop-Molotov. A condus mai multe publicații controlate de Kremlin și a participat la campanii de propagandă duse de Comintern. Moscova i-a furnizat fonduri cu larghețe.

Louis Aragon își impresiona contemporanii prin standardul său de viață. Afisa, în ciuda ideologiei proletare, aere aristocratice, îi plăcea să arate ca un dandy. Ca și Elsa Triolet, mereu suprarelegantă, de care era nedespărțit. Ea a fost principala lui sfârșuitoare. Nu a lipsit niciodată din deciziile lui. S-a speculat că ar fi existat legături între ea și Comintern sau chiar KGB. Misiunea ei ar fi fost să îl manipuleze, să îl influențeze să ia poziții favorabile URSS. Deocamdată probele și documentele invocate sunt doar indirecte.

În anii '40, Aragon și Elsa Triolet se refugiază în Sud, în zona neocupată de nemți, unde nu au avut de suferit și unde scot o publicație clandestină de obediță comunistă (le-am văzut casa unde se ascundeau la Nisa). După război fac figură de mari rezistenți. Aragon e principalul intelectual oficial al PCF. O uriașă mașinărie de partid îl menține în centrul atenției. Devine

membru al CC, al PCF, conduce revista Partidului, *Les Lettres francaises*. Cei doi s-au alăturat tuturor campaniilor dirijate de Moscova, procesul Kravchenko, în favoarea soților Rosenberg, în legătură cu războiul din Coreea.

Moartea lui Stalin, la 5 martie 1953, nu îi schimbă atitudinea de subordonare totală față de Moscova. E criticat totuși de Kremlin pentru publicarea unui portret al lui Stalin făcut de alt membru de vază al PCF, Pablo Picasso, considerat o blasfemie. Își pune cenușă în cap public. Nu știu dacă a fost prea convins, dar cum depindea de banii Moscovei, aşa că nu avea încotro.

Mereu pe linie, după Raportul Hrușciov din februarie 1956, care a demascat cultul personalității lui Stalin, Aragon lasă să treacă în paginile *Les Lettres francaises* câteva note critice vizavi de Stalin și de trecut. Totodată se manifestă ca un pro-hrușciovist. Primește în acel an Premiul Lenin. Aragon a susținut ferm politica Moscovei în legătură cu criza din Polonia. A fost de acord și cu intervenția tancurilor rusești la Budapesta.

Astăzi e greu de înțeles rolul pe care l-au jucat Aragon – Triolet în spațiul cultural parizian și câtă putere au exercitat. Mai ales în primele decenii de după război, făceau și desfăceau totul – mai ales la stânga.

Când Armata Roșie a invadat Cehoslovacia, poziția lui Aragon s-a schimbat. Franța evoluase mult. Aragon îmbătrânișe. Poate se plăcătisise să fie soldatul credincios al Kremlinului. Poziția sa de portavoce a URSS l-a pus adesea în situații ridicolе și rușinoase moral și intelectual. Sub Brejnev, credibilitatea comunismului s-a diminuat mult. Atitudinile celor doi, Aragon și Elsa Triolet, nu au mai găsit în Franța ecoul din anii '50. Comunismul nu a mai fost ca altădată, în Occident, ceva la

modă, șic, mondèn. A fi un rebel roșu, a visa revoluția proletară, a conspira contra burgheziei deveniseră atitudini yetuste. Nu mai aducea beneficii, nu mai asigura o carieră, bani, prestigiul. Mulți militanți comuniști francezi luau distanțe, mai ales intelectualii. Louis Aragon a înțeles schimbarea care se produsese în opinia publică și a criticat invazia din 1968. Moscova – ca reacție – a lăsat revista *Les Lettres Françaises* fără finanțare. A dat faliment și a fost închisă în 1972.

Într-un fel, Aragon era o pagină vie de istorie literară și politică. Fusese în tinerețe un poet de talent, dar aservirea artei lui ideologiei marxist-staliniste și cauzei Moscovei l-a costat destinul literar pe care ar fi putut să îl aibă. Azi, de exemplu, romanul său, „Comuniștii”, e de necitit, maculatură. Puține din operele lui depășesc această condiție. Influența lui în cultura franceză a fost înșelătoare. Autoritatea lui era dată de susținerea aparatului PCF, nu de talentul sau de valoarea operei. Cheia a fost legăturile sale privilegiate cu Kremlinul. Cât comunismul a părut să fie o cauză, rolul lui a fost pe măsură. Apoi s-a diminuat și a dispărut – ca și URSS mai târziu. Aragon poartă ca scriitor amprenta epocii sale, nu a lăsat în urma lui nimic care să reziste în timp.

În 1970, Elsa Triolet, marea lui dragoste, partenera lui de cabale literare pariziene, de excomunicări și premieri, de scandaluri, de apariții mondene și polemici ideologice, a murit. A fost îngropată la moșia celor doi de la Saint Arnoult-en-Yvelines. Aragon i-a supraviețuit 12 ani. A murit și el în 1982. Rămășițele lui odihnesc alături de cele ale Elsei Triolet.

Luxița Florescu și Nicolae Bălcescu

Nicolae Bălcescu a fost eroul meu în adolescență, aş fi vrut să semăn cu el. I-am citit scrierile. Am citit mult și despre viața pe care a dus-o. M-a främântat ideea revoluției începând de atunci. Împrumutată de la Bălcescu. Mi-a transmis că un regim politic autoritar și corupt nu poate fi răsturnat decât prin revoluție. A rămas pentru mine figura tutelară, nepărată a Revoluției de la 1848 și a ideii de revoluție la români până azi. Două revoluții a cunoscut poporul român: 1848 și 1989.

Bălcescu s-a născut la 29 iunie 1819 în București, pe unde este azi Biserica Italiană. Drumurile copilăriei și adolescenței l-au purtat la Biserica Boteanu, din apropiere (peste drum de gospodăria familiei; bulevardul Magheru nu era trasat), unde mama lui, Zinca, îl ducea la slujbă duminica. Alt popas, școala Sfântul Sava (absolvită în 1835), pe locul din spatele statuii lui Mihai Viteazul. Era al patrulea copil al cuplului Zinca Bălcescu și Barbu Petrescu. Toți copiii – Costache, Maria, Sevastița, Nicolae și Barbu – au luat numele mamei, după o moșioară în satul Bălcești.

A rămas orfan de tată la vîrstă de cinci ani. În 1838, a intrat în armată ca iunker. În 1840 a fost arestat împreună cu un grup (condus de Dimitrie Filipescu), acuzat de un complot care viza răsturnarea domnitorului Alexandru Ghica. Condamnat la trei ani, este depus la Mănăstirea Mărgineni, unde se îmbolnăvește de tuberculoză, boală fatală în acele timpuri. A fost eliberat în 1842 (după schimbarea domniei de către Gheorghe Bibescu.)

Luxița Florescu s-a născut în 1816, tot în București, în mahala Scorțarului, pe malul drept al Dâmboviței, pe lângă Biserică Sfântul Spiridon. Era fiica marelui agă Lordache Florescu și al Anicăi Suțu. Luxița Florescu a fost căsătorită de părinți, minoră fiind, cu un ofițer din trupele ruse staționate în Principate – porucicul Filip Krijanovski. Căsătoria s-a destrămat în 1836.

Începutul poveștii de iubire dintre Nicolae Bălcescu și Luxița Florescu datează din perioada imediat următoare eliberării lui de la Mărgineni și a întoarcerii lui la București. În anul 1844, Bălcescu pleacă în străinătate pentru cercetări și studii istorice, dar și pentru politică și activități masonice. Luxița îl urmează prin Europa după un timp. Sunt semnalată în Italia (Bălcescu își căuta sănătatea, aflase că suferă de tuberculoză) la Pisa, Livorno, Neapole.

În iulie 1847, Bălcescu îi scria Luxiței Florescu, întoarsă în țară: „Parisul e pustiu fără tine. Ești singura femeie pe care o iubesc. Nu mă voi întoarce în România decât dacă voi avea certitudinea reîntâlnirii cu tine. Am nevoie disperată de tine.”

În 1848, îl găsim la Paris. Aici participă la revoluția din februarie care duce la înălțarea regelui Louis-Philippe. Bălcescu este entuziasmat – vede drumul pe care trebuia să o ia Țările Române. Luxița Florescu era insărcinată și naște în mai 1848 la Budapesta un fiu, Bonifaciu. Copilul nu va fi recunoscut de familia Luxiței. Nici de Bălcescu, care nu îi va da numele lui. Va fi adoptat de mamă totuși, zece ani mai târziu, în 1858.

Evenimentele revoluționare și activitatea lui Bălcescu în Țara Românească din primăvara anului 1848 se cunosc. Nu insist. Din toamnă, colindă prin Europa, despărțit de Luxița Florescu, mama copilului. Conspiră

pentru o nouă revoluție, cu mai mulți sorți de izbândă. **B** Tuberculoza se agrava, știa că e condamnat, boala nu avea leac. A renunțat la un moment dat la activitatea politică, fiind bolnav, dar și dezamăgit și mâhnit de conflictele permanente dintre exilații români. S-a consacrat cercetării istorice și masoneriei de care era legat. A redactat „Românii supt Mihai-Voievod Viteazul”, pe care din nefericire nu a apucat să o vadă publicată. A apărut postum, sub îngrijirea lui Alexandru Odobescu.

Slăbit de boală, s-a stabilit lângă Paris, la Ville d'Avray, în 1851, în primăvară. Apoi, se duce la Hyères, însotit de sora lui Sevastița, dar și de Maria Cantacuzino, al cărei rol pe lângă Bălcescu nu îl cunoaștem prea bine. Dacă mă iau după unele scrisori, pare să fie o nouă iubită. La sfârșitul lunii aprilie 1852, Bălcescu pornește spre Constantinopol. La 8 septembrie, trece Dunărea pe malul stâng, la Turnu Măgurele, unde pentru câteva ceasuri se întâlnește cu Zinca Bălcescu și cu două dintre surori. Trebuie să plece degrabă înapoi, deși speră să rămână mai mult timp. Domnitorul Barbu Ştirbei nu îi permite să rămână de teama rușilor, care supravegheau totul și erau ostili pașoptiștilor care ceruseră desființarea Regulamentelor Organice, invenția lor. Un aspect interesant este că Luxița Florescu nu participă la întâlnire, nu știm de ce. E destul de plauzibil că Bălcescu ar fi vrut să-și vadă pentru prima dată copilul.

O lună mai târziu, în octombrie, se îndreaptă spre Italia. Trece prin Neapole, se oprește la Palermo la 17 octombrie 1852. A închiriat o cameră la cel mai bun hotel, Alla Trinacria, de pe Via Butera, aproape de port. Aici locuise într-o vreme Garibaldi. Primește camera 26, la etajele superioare, o cameră modestă în raport

cu apartamentele de lux plasate la etajele inferioare. Agonia se declanșează din prima zi a șederii lui aici. Continuă să își astepte prietenii, cărora le scria înfrigurat să vină să-l vadă pentru ultima dată. Nici Dimitrie Brățianu, nici frații Golescu, nici Ion Ghica nu dau curs invitației. Trimit scrisori în care arată că alte obligații îi rețin la Londra, la Paris, la Constantinopol. Luxița Florescu și Maria Cantacuzino îi trimit și ele explicații, odată cu refuzul de a călători la Palermo să îl vadă pe muribundul Bălcescu.

lată un fragment din ultima scrisoare a Luxiței Florescu, din fericire păstrată: „Am aflat că ești în Sicilia la Palermo ca să petreci iarna și nu știi însă de mai ai vreun prieten care să poată veni la tine. Cu siguranță acest fapt te chinuiește amarnic. Cu câtă mulțumire aş primi suferințele tale, să te văd scăpat din ele. Eu, Bonifaciu și toți ai mei suntem sănătoși, toți îți trimit complimente. Bonifaciu îți sărută mâna și eu, prietenul meu, te sărut de mii de ori și te rog acuma ca întotdeauna să mă crezi a ta bună prietenă”. Un adio? Cert.

E găsit mort la 29 noiembrie 1852 în cămăruța lui de la Hotelul Trinacria. Avea 33 de ani. A fost înmormântat a doua zi în cimitirul Mănăstirii Capucinilor. A murit singur, părăsit de toți ai lui. O tristețe.

Bonnie Parker & Clyde Barrow

Un canal de televiziune reia *Bonnie & Clyde*, filmul lui Arthur Penn din 1967, cu Faye Dunaway și Warren Beatty. Când l-am văzut prima dată, mi-a plăcut. Acum, mai puțin. Azi văd limpede că violența este înfrumusețată și edulcorată. Cei doi ucigași în serie sunt eroizați, devin în film ființe romantice, pure, măcinante de iubirea lor. Romeo și Julieta înarmați, care ucid polițiști și civili fără să clipească în drumul lor spre fericire. Ajunge să nu le placă de mutra ta ca să scoată pistolul și să tragă. Doi desperați, bandiți furioși care lasă cadavre pe unde trec.

Adesea, cei doi ucid numai din plăcerea de a ucid, pentru a-și dovedi că îndrăznesc, că trec limitele omenești ale unor înși normali. Lasă conveniențele deoparte ca să facă pe grozavii unul față de celălalt. Morala este răsurnată pentru că sunt uitate victimele. Epoca este descrisă ca având mult *glamour*. Filmul a devenit „cult” în timp și s-a alăturat mitologiei Marii Crize.

Filmul ecranizează o istorie reală, petrecută în anii Marii Crize, 1929 – 1933. O epocă mitizată de cultura americană, mai mult decât cea a celui de-al Doilea Război Mondial sau aventura din Vietnam. Bonnie Parker și Clyde Barrow sunt foarte tineri, născuți în 1910 și 1909. Vin de la marginea societății. Albi săraci, declasati, cu șanse minime de a reuși în viață. Nu au nicio resursă în afara delincvenței. Aici pot să facă rost de bani ca să trăiscă, să-și facă un nume, să citească despre ei în ziare. Când ești fără ocupație și fără meserie, cel mai simplu este să înveți pe un câmp sau într-un hambar să mânuiești un pistol.

Suntem într-o Americă dezaxată, care și-a pierdut simțul ordinii și al legii. Texas este locul acțiunii, legendele pistolilor din secolul al XIX-lea sunt încă foarte prezente. Nu sunt priviți neapărat ca niște paria, *outlaw*, mai mult cu simpatie. Sunt văzuți ca niște justițiași. A ucide (un polițist mai ales) înseamnă un act de dreptate. Autoritățile sunt detestate în America profundă, mai ales Guvernul central din Washington, de unde și aura pe care Bonnie & Clyde și alții ca ei o capătă peste noapte.

În 23 mai 1934, când sunt uciși de poliție într-o ambuscadă organizată în urma unui denunț, aveau 23 și 24 de ani. În mașina lor s-au tras, în Louisiana, 86 de gloanțe. 56 au nimerit: Clyde – șofer, la volan – a murit instantaneu, Bonnie mai târziu, după ce a fost secerată de o rafală.

Cei doi s-au cunoscut în Dallas cu patru ani în urmă. Hotărâsc repede să formeze un cuplu. El abia ieșise din închisoare, lucru care pe ea o încânta. Era fascinată de duri, de băieții răi, de cei certați cu legea, de indivizii cu potențial criminal. Violența o excita. Bonnie este căsătorită de la 17 ani, soțul ei se află în închisoare când începe relația amoroasă și ucigașă cu Clyde. Nu a divorțat niciodată. În film apare fumând cu gesturi elegante țigări *superlong*, cum trage din toate pozițiile cu pistolul automat, cum îi ține de șase lui Clyde, iubitul ei. Sunt un cuplu foarte sic în prăfăraia Texasului, aşa vrea regizorul. El jefuiește relaxat bănci, fugă de la locul faptei în mașini de mare viteză pentru acel timp și schimbă rafale cu poliția în goana de pe șosea.

Bonnie și Clyde în aventură, trăiesc dragosteală prima vedere. Instinctivă, animalică, deși el dă semne de impotență, pe care i-o vindecă o vărsare de sânge

venită la timp. Așa îi dispar inhibițiile. Puțin Freud nu strică nici când este vorba de o felătie.

Cei doi încep să jefuiască prăvălii izolate, benzinarii. Și-au jurat că nu se vor lăsa prinși vîi de poliție. Joaca lor de-a bandiții începe să semene cu o tragedie. Miza crește când Clyde ucide într-un birt un polițist în misiune. Va mai ucide opt până în ziua fatală de 23 mai 1934. Cei doi sunt fișați drept „inamicul public numărul 1”. A ucide un polițist este delict federal și cazul lor cade în sarcina FBI, celui condus de John Edgar Hoover. Se declanșează o adevărată vânătoare pentru capturarea sau uciderea celor doi.

O observație naivă: doi răufăcători, ucigași în serie, cu sânge rece, oricât de neomenoși și ticăloși ar fi, pot iubi. Au dreptul la fericire ca oricare dintre semenii noștri. Chestiunea este dacă trebuie să ucizi, să nenorocești pe alții ca să te bucuri de iubirea ta. Dar în esență, răufăcătorii pot iubi până la sacrificiul de sine. Nu doar cei bine educați. Nu doar burghezilor li se întâmplă să se îndrăgostească. Și în străfundurile societății, în straturile cele mai de jos, sentimentele există și sunt puternice. Chiar dacă se întâmplă să alimenteze crima.

Clyde ucide ca să îi dovedească femeiei iubite că e-n stare să verse sânge, să ia viață de om, și astfel s-o cucerească. Vrea să pară un semizeu, deasupra oamenilor, supraom, übermensch. Repetă figura de câte ori î se ivește ocazia. Plăcerea lui de a ucide vine și din sentimentul inferiorității, din situația lui de declasat, de ins aflat la marginea societății. Clyde o acceptă, în fond, dar nu și vizavi de Bonnie. Față de ea face paradoxă, bravează, ține să fie demn de inima ei. Se revansează. Pentru asta ucide și îi arată cadavrele ca pe niște trofee. E o iubire mediată de sânge.